

І. В. Романець, асп.;
О. О. Мороз, д-р екон. наук, доц.;
І. І. Захаренкова, студ.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕХНОПАРКІВ В УКРАЇНІ

Розглянуто проблеми забезпечення діяльності технопарків в Україні. Завданням статті є узагальнення нормативно-правового та організаційно-методичного забезпечення створення та функціонування технопарків; оцінка їх бюджетної ефективності та соціально-економічних наслідків в умовах чинного законодавства. Результатами дослідження є узагальнення преференцій технопарків в Україні, визначення недоліків та формування пропозицій щодо його удосконалення.

Вступ

У наш час в світі формується новий тип суспільства, який ґрунтується на знаннях та інформації, змінюється економічна організація суспільства, з'являються нові елементи в системі господарських структур, розвиваються технології, в тому числі технології управління. Діяльність підприємств та організацій спрямовується на отримання нових наукових результатів, розповсюдження новітніх технологій, впровадження інновацій для забезпечення ефективнішого та стрімкого соціально-економічного розвитку.

Повноцінна інтеграція України у світову економічну систему можлива лише за умови розвинутого національного наукового, технологічного і промислового потенціалу. На жаль, сьогодні більшість приватизованих підприємств не завжди можуть забезпечити ринок конкурентоспроможною продукцією, оскільки після розпаду СРСР тривалий час якісні характеристики продукції та технологій практично не покращувались. Це було пов'язано з кризовими явищами як в країні в цілому, так і на більшості підприємств. В цей час університети, науково-дослідні лабораторії та інститути призупинили фундаментальні та прикладні дослідження, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи за браком державного фінансування та за відсутності суб'єктів впровадження своїх розробок. Таким чином, створилася несприятлива ситуація у сфері людських ресурсів — виникла загроза втрати наукового потенціалу країни. Про проблеми свідчить і статистика. Так, приріст ВВП за рахунок впровадження нових технологій в Україні становить 0,7 %, тоді як у розвинених країнах цей показник досягає 60...90 %. Україна займає у Всесвітньому рейтингу інновацій 39-те місце, а у рейтингу конкурентоздатності — 76-те місце, що не відповідає її реальному науковому потенціалу [1].

Очевидно, що в цих умовах необхідно негайно прийняти комплекс відповідних заходів на загальнодержавному, регіональному рівні виконавчої влади та у законодавчій сфері. Виходом з цього становища може бути реалізація цілеспрямованої комплексної інноваційної державної політики, створення об'єктів інноваційно-інвестиційної інфраструктури, в тому числі технопарків, індустріальних (промислових) парків, бізнес-інкубаторів та інших інноваційних структур.

Окремі аспекти забезпечення інноваційного розвитку регіонів і певних галузей економіки досліджувалися такими вітчизняними та зарубіжними науковцями, як М. Данилишин, О. Дацій, М. Долішній, М. Корецький, В. Семиноженко, Ш. Тацуно, П. Тесля, В. Удовиченко, О. Фенін, Н. Чухрай, Н. В. Васильєва та ряд інших. В Україні інноваційна діяльність регулюється Конституцією та відповідними Законами України «Про інноваційну діяльність», «Про інвестиційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [2] та законодавством інших галузей права, що регламентують окремі аспекти діяльності об'єктів інноваційної інфраструктури, зокрема, технопарків. Однак подальшого вивчення потребують питання оптимізації нормативно-правових та організаційних механізмів створення та функціонування технологічних парків в Україні.

Огляд нормативно-правової бази створення технопарків в Україні

В останні роки в Україні прийнято низку законодавчих і нормативно-правових актів, що регламентують створення технопарків. Створена Міжвідомча рада з координації діяльності, організації і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів, яка згодом була реорганізована в Комісію з організації технологічних парків та інноваційних структур інших типів. Кабінет Міністрів України Постановою від 22 травня 1996 р. № 549 затвердив «Положення про порядок створення і функціонування технопарків і інноваційних структур інших типів». З ініціативи НАУ Верховною Радою України 16 липня 1999 р. був прийнятий Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної й інноваційної діяльності технологічних парків «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка і сенсорна техніка», «Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона», «Інститут монокристалів», що установив правові й економічні принципи діяльності створених технопарків і виконання ними інноваційних проектів [3]. В подальшому створення нових технопарків на теренах України регулюється в законодавчому порядку шляхом прийняття змін до зазначеного закону. Так, на сьогодні в Україні створено 16 технопарків, серед яких 12 пройшли процедуру державної реєстрації.

Процедура створення та діяльність технопарків в Україні регулюється низкою нормативних та нормативно-методичних документів, основними з яких є: Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів» [4]; «Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів»; Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» № 991-XIV від 16.07.1999 р. (Із змінами та доповненнями, в редакції Закону № 3333-IV (3333-15) від 12.01.2006, ВВР, 2006, № 22, ст. 182) [3, 5], який визначає правові та економічні засади запровадження та функціонування спеціального режиму інноваційної діяльності створених технологічних парків [3].

Отже, механізм створення технопарку — у законодавчому порядку — шляхом прийняття змін до Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та відповідної реєстрації вищим органом виконавчої влади з питань науки за поданням Національної академії наук України і введення нового суб'єкта господарювання до діючого переліку в преамбулі Закону.

Сутність спеціального режиму інноваційної діяльності технопарків в Україні

Законом України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», ст. 1 визначено правові й економічні засади запровадження та функціонування спеціального режиму інноваційної діяльності технологічних парків. У ньому вперше законодавчо встановлено, що «технологічний парк (технопарк) — це юридична особа або група юридичних осіб (далі — учасники технологічного парку), що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технопарків з виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції» [5, ст. 1], також визначені поняття «договір про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів учасників технологічного парку» [5, ст. 1], «проект технологічного парку» [5, ст. 1] тощо. Законом встановлюється спеціальний режим інноваційної діяльності строком на 15 років і діє у разі виконання проектів технологічного парку. Державне сприяння інноваційній діяльності технологічних парків здійснюється через державну фінансову підтримку та цільове субсидіювання проектів технологічних парків [3].

Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. № 40-IV визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом. Державну підтримку одержують суб'єкти господарювання всіх форм власності, які реалізують в Україні інноваційні проекти, що належать до одного з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, затверджених Верховною Радою України [6, ст. 1].

Пріоритетні напрями інноваційної діяльності визначаються Законом України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності» [7].

Стратегічними напрямками інноваційної діяльності в Україні на 2003—2013 рр. визначено: модернізацію електростанцій, нові та відновлювальні джерела енергії, новітні ресурсозберігаючі технології; машинобудування та приладобудування як основу високотехнологічного оновлення всіх галузей виробництва, розвиток високоякісної металургії; нанотехнології, мікроелектроніку, інформаційні технології, телекомунікації; вдосконалення хімічних технологій, нових матеріалів, розвиток біотехнологій; високотехнологічний розвиток сільського господарства і переробної промисловості; транспортні системи; будівництво і реконструкцію; охорону й оздоровлення людини та навколишнього середовища; розвиток інноваційної культури суспільства [7, ст. 7].

Як свідчить світовий досвід створення та функціонування наукових та технологічних парків, ці об'єкти мають відповідну інфраструктуру, розташовану, як правило, на мальовничих ландшафтах, де мають бути сконцентровані наукові установи, університети, які займаються науковою та розробницькою діяльністю, впроваджувальні організації, підприємства наукомістких і високотехнологічних виробництв, установи з підготовки та перепідготовки кадрів, фінансові установи та інвестиційні фонди. При цьому територіальні параметри технопарків, співвідношення між дослідною і виробничою функціями, обсягом та сферою кооперації можуть різнитися залежно від конкретної економічної ситуації в регіоні або місті [8, с. 46].

На думку авторів, останні досягнення в галузі комунікацій, в тому числі електронних, дозволяють розвинути ідею щодо віртуальних технопарків. Оскільки територіальна близькість елементів інфраструктури визнана одним із вирішальних факторів успіху технопарку, необхідно максимально покращити комунікації його учасників шляхом використання електронних та інших засобів зв'язку з неможливістю здійснення фізичних контактів учасників проєктів.

У 2006 р. було схвалено Концепцію створення індустріальних (промислових) парків, які повинні стати «точками регіонального зростання» в Україні [9], їх наявність та розвиток, на нашу думку, створить умови для здорової конкуренції та співпраці між інноваційними установами.

Для забезпечення спеціального режиму інноваційної діяльності технологічних парків Урядом схвалено такі постанови: «Про деякі питання організації діяльності технологічних парків» [10], в якій затверджено порядок державної реєстрації технопарків; «Про затвердження Порядку зарахування сум ввізного мита на спеціальні рахунки технологічного парку, його учасників та спільних підприємств, використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням» [11] на зміну до Постанови «Про затвердження Порядку зарахування сум податку на прибуток підприємств на спеціальні рахунки технологічного парку, його учасників і спільних підприємств, використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням» [12], що визначає механізм зарахування сум податку на прибуток підприємств на спеціальні рахунки технопарку, його керівного органу, учасників і спільних підприємств, порядок використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням, яка, відповідно, втратила чинність.

Технопарки можуть спрямовувати кошти спеціальних рахунків на проведення наукових, науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт за пріоритетними напрямками діяльності, підготовку конструкторської та технологічної документації, технічних умов, проєктів і витрати на підготовку виробництва інноваційної продукції, патентування розробок, придбання прав на об'єкти інтелектуальної власності тощо.

Згідно з новою редакцією Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» для фінансової підтримки проєктів технологічних парків ст. 6 Закону запроваджується бюджетна програма підтримки діяльності технологічних парків. Для реалізації проєктів технологічних парків щорічно в Державному бюджеті України за бюджетною програмою підтримки діяльності технологічних парків визначаються кошти, що спрямовуються на: повне або часткове (до 50 відсотків) безвідсоткове кредитування (на умовах інфляційної індексації) проєктів технологічних парків; повну або часткову компенсацію відсотків, сплачуваних виконавцями проєктів технологічних парків комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування проєктів технологічних парків [5].

Порядок надання фінансової підтримки технологічним паркам, їх учасникам та спільним підприємствам для реалізації проєктів технологічних парків встановлюється Кабінетом Міністрів України відповідно до закону. Статтею 7 визначається механізм надання цільових субсидій технологічним паркам. Для реалізації проєктів технологічних парків технологічним паркам, їх учасникам та спільним підприємствам, що виконують проєкти технологічних парків, державою надаються цільові субсидії у вигляді:

— звільнення від ввізного мита при ввезенні в Україну для реалізації проєктів технологічних

парків нових устаткування, обладнання та комплектуючих, а також матеріалів, які не виробляються в Україні;

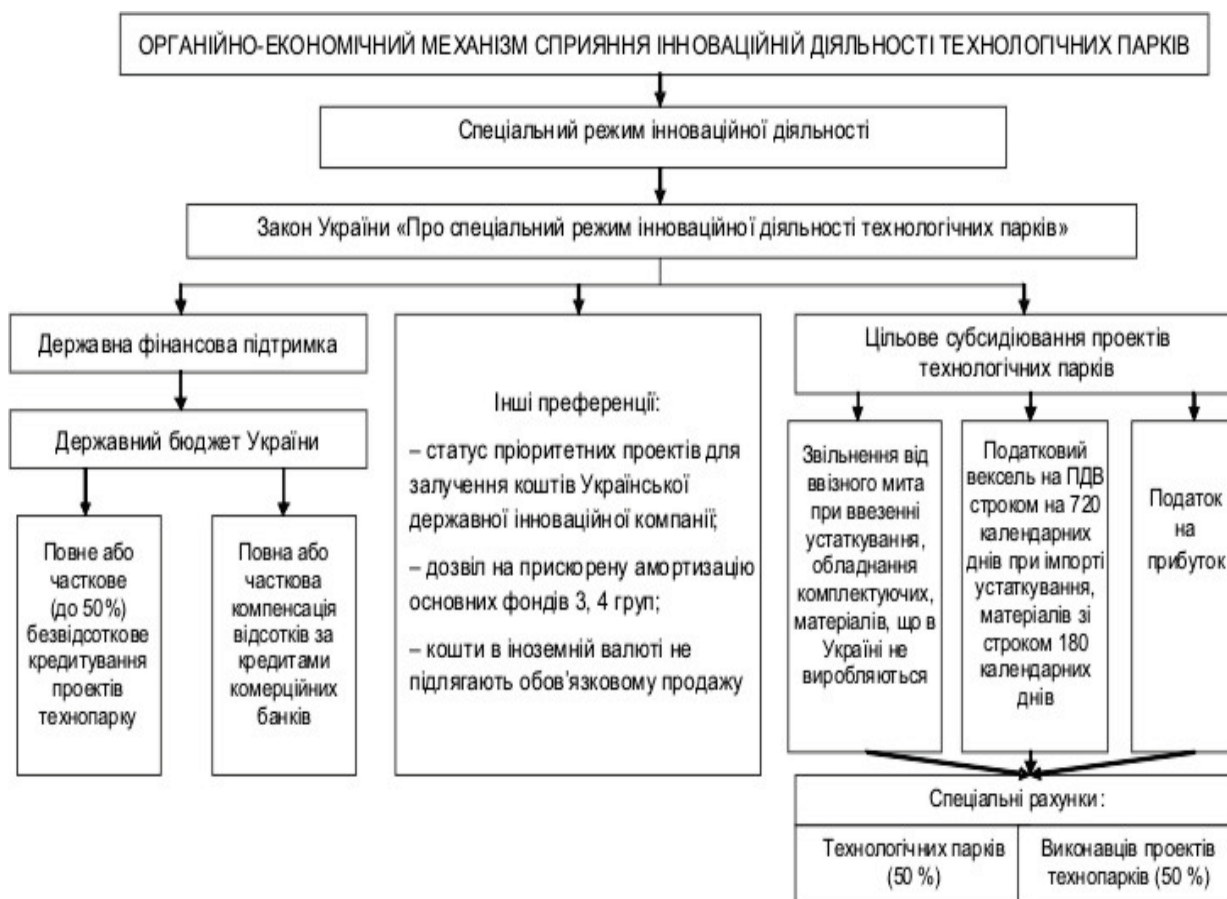
— податкового векселя на суми податкового зобов'язання, що нараховуються згідно із Законом України «Про податок на додану вартість» (168/97-ВР) при імпорті нових устаткування, обладнання та комплектуючих, зі строком погашення на 720 календарний день, а при імпорті матеріалів, які не виробляються в Україні, зі строком погашення на 180 календарний день з дня надання векселя органу митного контролю;

— суми податку на прибуток, одержаного під час реалізації проектів технологічних парків, нарахованого в порядку, встановленому Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» (334/94-ВР).

Зазначені суми податків, що нараховуються у разі виконання проектів технологічних парків, технологічні парки, їх учасники та спільні підприємства не перераховують до бюджету, а зараховують на спеціальні рахунки технологічних парків, їх учасників та спільних підприємств у строки, встановлені Законом України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» (2181-14) та іншими законодавчими актами.

При цьому на спеціальні рахунки учасників технологічних парків та спільних підприємств, які є виконавцями проектів технологічних парків, зараховуються 50 відсотків зазначених сум податків, а решта 50 відсотків зазначених сум зараховуються на спеціальний рахунок керівного органу відповідного технологічного парку.

Узагальнимо преференції технопаркам за допомогою схеми на рис.

Преференції технопаркам в Україні

Порядок зарахування сум податків на спеціальні рахунки технологічних парків, їх учасників та

спільних підприємств, порядок використання коштів цільових субсидій та порядок контролю за їх використанням встановлюються Кабінетом Міністрів України [5].

У статті 8 Закону регламентується використання коштів цільових субсидій. Зараховані на спеціальні рахунки технологічних парків, їх учасників та спільних підприємств кошти цільових субсидій використовуються технологічними парками, їх учасниками та спільними підприємствами при реалізації проектів технологічних парків на:

- проведення наукових, науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт за пріоритетними напрямками діяльності технологічних парків;
- створення, розвиток, модернізацію та реконструкцію науково-технологічних, експериментальних та дослідно-промислових дільниць, у тому числі на інструменти, обладнання та устаткування, що використовуються для цілей інноваційної діяльності;
- підготовку конструкторської та технологічної документації, технічних умов, технічних проектів та витрати на підготовку виробництва інноваційної продукції;
- патентування розробок, придбання прав на об'єкти права інтелектуальної власності (патентів, ліцензій на використання винаходів, корисних моделей, промислових зразків, ноу-хау тощо);
- накладні та поточні витрати (на матеріали, технічне забезпечення тощо), що виникають у ході інноваційної діяльності;
- придбання обладнання, устаткування та інших засобів виробництва, пов'язаних з впровадженням інновацій;
- науково-організаційну діяльність керівного органу технопарку, проведення та участь у роботі наукових, науково-технічних конференцій, семінарів та виставок, публікацію результатів наукових досліджень за пріоритетними напрямками діяльності технологічних парків.

Кошти цільових субсидій, зараховані під час реалізації проекту технологічного парку на спеціальні рахунки його учасників та спільних підприємств, а також технологічного парку (або керівного органу технопарку) і не використані протягом наступних трьох місяців після закінчення строку виконання проекту технологічного парку, підлягають зарахуванню до Державного бюджету України.

Реалізація проекту технологічного парку не може бути підставою для зниження податкових зобов'язань за основним видом діяльності виконавця цього проекту технологічного парку [5]. Крім того статтею 9 Закону зазначається, що проекти технологічних парків є пріоритетними для залучення коштів Української державної інноваційної компанії та її регіональних відділень [5].

Аналіз діючої законодавчої бази дозволяє виявити цілу низку недоліків. На нашу думку, основними є: ускладнений механізм створення технологічних парків (законодавчий, а не приватноправовий як в більшості країн); практично відсутня державна фінансова підтримка інноваційних проектів; нестабільне та недосконале законодавство щодо інноваційної діяльності; суттєвий розрив між кількістю наукових розробок та комерціалізованих інновацій, відсутність інфраструктурної підтримки інновацій та комерціалізації технологій тощо. В той же час Закон в редакції 2006 року гарантує стабільність спеціального режиму інноваційної діяльності і неможливість погіршення умов функціонування технопарків та їх учасників по виконанню проектів технопарків [3, ст. 13], що може допомогти уникнути негараздів, спричинених нормативними актами інших галузей права.

Аналіз бюджетної ефективності роботи вітчизняних технопарків

Не зважаючи на низку перешкод, з якими стикнулися в останні роки технопарки, переважно за рахунок потенціалу, закладеного в проектах у 2000—2004 рр., ними було досягнуто значних позитивних результатів. Реалізована в Україні модель «технопарку без стін» або за міжнародною термінологією — «віртуального технопарку» за відгуками провідних експертів міжнародних фінансово-економічних організацій (від Світового банку до Економічної комісії Ради Європи) відповідає сучасним тенденціям розвитку технопарків. Висока економічна ефективність такої моделі дозволяє забезпечити показники, що перевищують показники традиційних технопарків. Так, наприклад, у Китаї вважається нормальним, коли на 1 юань державної підтримки технопарки випускають на 6 юанів інноваційної продукції. В проектах найефективніших російських технопарків цей показник знаходиться на рівні 10 рублів. Українські технопарки за результатами 2000—2007 років випустили на 1 гривню державної підтримки інноваційної продукції на 18,5 гривень.

Річний випуск інноваційної продукції за проектами технопарку збільшився в 16,7 рази (з 0,18

млрд грн в 2001 р до 3 млрд грн в 2007 р.), тобто середньорічний темп росту об'ємів виробництва склав близько 50 % (в 5—7 разів вище, ніж у середньому по промисловості).

Всього за цей період було реалізовано 11,4 млрд грн інноваційної продукції, з яких більше 14 % — за кордоном. Позитивний баланс зовнішньоекономічної діяльності технопарків перевищив 396 млн грн (1223 млн грн — імпорт, 1619 млн грн — експорт).

Технопарки стали не тільки істотним фактом інноваційного розвитку національної економіки (2001 — 1,1 %, останні роки — більше 8 % випуску інноваційної продукції промисловості), а і реальним джерелом наповнення бюджету. За час існування технопарків перерахування до бюджету і державних цільових фондів становили 839 млн грн, що значно перевищує всі види державної підтримки за цей період (477 млн грн). Це означає, що держпідтримка діяльності технопарків дуже вигідна для держави — у бюджет повертається 177 % квазібюджетних затрат.

Бюджетний баланс діяльності технопарків (різниця відрахувань до бюджету і всіх видів держпідтримки) становив 362 млн грн. Забезпечений також позитивний зовнішньоторговий баланс (396 млн грн). Після закінчення дії спецрежиму по більшості проектів продовжується випуск продукції та надходження до бюджету і небюджетних фондів, що набагато перевищують використану під час виконання проектів технопарків державну підтримку. Створено 3,1 тис. нових робочих місць. Якщо вважати, що для створення одного робочого місця потрібно не менше 50 тис. грн, то додатковий економічний ефект становить 155 млн грн [1].

Заходи з удосконалення організаційно-економічного та нормативно-правового забезпечення технопарків

Опрацювавши результати власних досліджень та протокол Громадської ради з питань науково-технічної, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності при Міністерстві освіти і науки України [1] ми дійшли висновків про необхідність реалізації таких дій з метою удосконалення організаційного та нормативно-методичного забезпечення створення та функціонування технопарків: внести до бюджету наступного та подальших років цільове фінансування проектів технопарків у вигляді компенсації відсотків по кредитах, забезпечити механізм контролю за цільовим використанням коштів профільним міністерством; забезпечити можливість вексельних розрахунків з ПДВ у разі оформлення митних вантажів, як це передбачено діючим законодавством; спростити нині діючу систему розгляду й експертизи проектів, що має практично заборонний характер; удосконалити звітність про діяльність технопарків та забезпечити її оприлюднення; налагодити регулярну роботу Робочої групи з технопарків при Міністерстві освіти і науки України та Комісії з питань технопарків і інших інноваційних структур Кабінету Міністрів України; передбачити можливість скасування обмеження строку дії спеціального режиму діяльності технопарків 15-ма роками або передбачити можливість продовження цього терміну технопаркам, які функціонують без порушень; а також продовження терміну пільг, застосовуючи спеціальний режим під час виконання конкретних проектів технопарку (5 років згідно з чинними нормами), керуючись терміном окупності проектів та їх важливістю для національної економіки; забезпечити подальше вдосконалення методів державної підтримки діяльності технопарків, поставивши її в пряму залежність від науково-технічних, економічних і соціальних результатів виконуваних проектів суб'єктами інновацій; ввести в складі Державного бюджету України окрему бюджетну програму «Бюджет інноваційного розвитку», у якій щорічно передбачати витрати на «Державне замовлення на інноваційну продукцію», «Розвиток інноваційної інфраструктури», «Державну підтримку діяльності технологічних парків»; організувати систему післядипломної підготовки та підвищення кваліфікації менеджерів для роботи в технопарках, наукових парках, технологічних бізнес-інкубаторах; організувати систему підвищення кваліфікації й перепідготовку державних службовців, що працюють у сфері інноваційної й інвестиційної діяльності; створити при Верховній Раді України консультативну раду з питань інноваційної діяльності, включивши до неї провідних учених і фахівців-практиків у цій області діяльності; на всіх рівнях державного управління забезпечити дієвий громадський контроль за виконанням положень законодавства в сфері інноваційної діяльності і підвищення відповідальності державних службовців; забезпечити конфіденційність технологічної та комерційної інформації, що міститься в бізнес-планах і проектах технологічних парків та їх учасників.

Висновки

Подальший розвиток технопарків як елементів інноваційної інфраструктури є необхідною, але не достатньою умовою забезпечення інноваційного спрямування розвитку регіонів та країни в цілому. В Україні необхідно реалізувати цілий ряд стратегічних заходів щодо створення та забезпечення функціонування національної інноваційної системи, у тому числі її інфраструктурного та організаційного та фінансового забезпечення.

Для активізації інноваційної діяльності як одного з напрямів розвитку регіонів в Україні необхідно, по-перше, забезпечити реалізацію чинних нормативно-правових актів щодо об'єктів інноваційної інфраструктури; по-друге, провести моніторинг реалізації центральними органами виконавчої влади середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня і виконання інноваційних та інвестиційних проектів діючих технопарків, за результатами якого підготувати пропозиції стосовно умов подовження виконання проектів і скасування тих, що виконувалися з порушеннями; по-третє, здійснити конкретні заходи з побудови інноваційної інфраструктури у регіонах, забезпечивши ефективні механізми кооперації економічних можливостей бізнесу та його підприємницького потенціалу, наукового потенціалу вищих навчальних закладів та науково-дослідних інститутів, адміністративних та організаційних можливостей обласних та місцевих органів.

На думку авторів, законодавчий порядок формування технологічних парків, що діє в Україні, не є оптимальним, у світі технопарки створюються переважно у приватноправовому порядку.

Отже, варто змінити порядок створення технологічних парків для того, щоб зняти бюрократичні бар'єри та штучні перешкоди з боку державних органів. Оскільки ці утворення користуються пільгами, то їх діяльність знаходиться в сфері посиленого контролю з боку відповідних державних органів, і, на думку авторів слід удосконалювати і систему контролю над використанням коштів, отриманих як пільгу в оподаткуванні внаслідок використання спеціального режиму.

Реалізація запропонованих заходів дозволить Україні досягнути стратегічних цілей розвитку: освоєння нових технологій; входження у світове господарство повноправним конкурентоспроможним учасником; наростити темпи виробництва; активізувати науковий потенціал, сприяти задоволенню потреб у творчості, самореалізації, самовираженні, і тим самим, мотивації у науковців та інженерів; створити робочі місця; підтримати регіональні бюджети шляхом збільшення податкових надходжень, пожвавлення підприємництва та бізнесу, розвитку венчурного бізнесу, залучення інвестицій, ініціювати пожвавлення у банківському секторі; підвищити рейтинги регіону та розширити експортний потенціал економіки регіону і країни в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Протокол засідання Громадської ради з питань науково-технічної, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності при Міністерстві освіти і науки України від 15 липня 2008 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до документу : http://www.mon.gov.ua/gr_rada/15_07_08.doc.
2. Васильєва Н. В. Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності технопарків в Україні / Н. В. Васильєва // Інвестиції: практика та досвід. — 2008. — № 14. — С. 21—23.
3. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності технологічних парків «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка», «Інститут електрозварювання імені С. О. Патона», «Інститут монокристалів» від 16 липня 1999р. № 991-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 40. — С. 363.
4. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів» від 22 травня 1996 року № 549 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 199 від 04.03.1997 р., № 1308 від 22.08.2000 р., № 961 від 09.08.2001 р.
5. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 12 січня 2006 р № 3333—IV. [Електронний ресурс]. — Режим доступу до документу : www.tp.paton.kiev.ua/laws/laws.../law3333.php.
6. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002р. № 40—ІУ// Відомості Верховної Ради. — 2002. — № 36. — С. 266.
7. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 16.01.2003 р. № 433-ІУ // Голос України. — 2003. — № 28.
8. Василенко М. Регіональний розвиток: взаємодія органів влади з інноваційними структурами / М. Василенко // Управління сучасним містом — 2003. — № 7—9. — С. 41—51.
9. Про схвалення Концепції створення індустріальних (промислових) парків : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 р. № 447-р // Урядовий кур'єр — 2006. — № 147.
10. Про деякі питання організації діяльності технологічних парків : постанова Кабінету Міністрів України від

29.11.2006 р. № 1657 // Урядовий кур'єр. — 2006 — № 235.

11. Про затвердження Порядку зарахування сум ввізного мита на спеціальні рахунки технологічного парку, його учасників та спільних підприємств, використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням : постанова Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. N 118 // Урядовий кур'єр № 44 від 11.03.2011.

12. Про затвердження Порядку зарахування сум податку на прибуток підприємств на спеціальні рахунки технологічного парку, його учасників і спільних підприємств, використання зазначених коштів і здійснення контролю за їх витрачанням : постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2006 р. № 1643 [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України, 2006р., — № 47, ст. 3136. — Режим доступу до документу :

<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1643-2006-%EF>.

Рекомендована кафедрою менеджменту та моделювання в економіці

Стаття надійшла до редакції 3.06.11

Рекомендована до друку 7.06.11

Романець Ірина Вікторівна — аспірантка, **Мороз Олена Омелянівна** — завідувач кафедри.

Кафедра підготовки менеджерів;

Захаренкова Ірина Ігорівна — студентка Інституту менеджменту.

Вінницький національний технічний університет, Вінниця